

kılan biz müminlerin önemli özelliklerinden birinin “istişare” olduğu vurgulanmaktadır. Âyet-i kerimede
وَاَمْرُهُمْ شُورَى
بَيْنَهُمْ
“onların işleri aralarında şûrâ (danışma) ile dir” buyurulduktan sonra,
وَمِمَّا
رَزَقْنَاهُمْ
يُنْفِقُونَ
 “onlar, kendilerine verdiğimiz rızıkta infak ederler” buyrulurak
müminlerin önemli özelliklerinden birinin infakta bulunmak olduğu
vurgulanmaktadır. Takip eden âyette ise
وَالَّذِينَ
اِذَآ
اَصَابَهُمُ
الْبَغْىُ
هُمْ
يَنْتَصِرُونَ “Bir saldırıya uğradıkları zaman aralarında yardımlaşır” Buyrulurak
müminlerin bir diğer sorumluluğunun da zorda ve darda kaldıklarında aralarında
yardımlaşmaları gerektiği hatırlatır. Bu durum, şûrâ ya da istişarenin sadece bir fikir
alışverişi ve danışmadan ibaret olmadığı, gerektiğinde insanların fiilen yardımlaşması ve
dayanışma içerisinde olmaları anlamına geldiğini de hatırlatır. Diğer taraftan Âli-
İmran sûresi 159. âyette de özel olarak Peygamberimiz (s.a.s)’in şahsına
hitaben فَبِمَا
رَحْمَةٍ
مِنَ اللهِ
لِنْتَ
لَهُمْ
وَلَوْ
كُنْتَ
فَظًّا
غَلِيظَ
الْقَلْبِ
لاَنْفَضُّوا مِنْ
حَوْلِكَ
فَاعْفُ
عَنْهُمْ
وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ
وَشَاوِرْهُمْ فِى
اْلاَمْرِ
فَاِذَا
عَزَمْتَ
فَتَوَكَّلْ

عَلَى اللهِ
اِنَّ اللهَ
يُحِبُّ
الْمُتَوَكِّ
لِينَ “Allah’ın rahmeti sayesinde sen onlara karşı yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın, onlar senin etrafından dağılıp giderlerdi. Artık sen onları affet. Onlar için Allah’tan bağışlama dile. İş konusunda onlarla müşavere et. Bir kere de karar verip azmettin mi, artık Allah’a tevekkül et, (ona dayanıp güven). Şüphesiz Allah, tevekkül edenleri sever.” buyrulmak suretiyle yüneticinin ve yünetim erkinin maiyetindekilerle ya da toplumla istişareye önem vermesi emredilir. Ayrıca bu âyet, Peygamberimiz (s.a.s) şahsında bir yüneticide olması gereken özelliklere dikkat çekerek “istişare”nin ne anlama geldiğini açıklamış olmaktadır. Bu âyette vurgulanan husus sorumluluk mevkiinde olan insanların, halkın ve maiyetindeki kimselerin görüşlerine değer vermesi, onlara karşı yumuşak kalpli olması, katı yürekli ve kendi başına buyruk olmamasıdır. Toplumsal dayanışmanın, birlik ve beraberliğin de ancak bu davranış biçimi ve “istişare” yoluyla temin edilebileceği hatırlatılmaktadır. Bu davranışın merhamet sahibi olan Allah’tan bir nimet ve lütuf olarak algılanması talep edilmektedir. Öyeyse yapmaya karar verdiğimiz işlerde ancak bu davranış biçimleri sergilendikten sonra Allah’a tevekkül etmemiz doğru olur. Demek ki “şûrâ” diye ifade edilen “istişare/danışma” kavramını iki şekilde anlamamız mümkündür: Birincisi müminin bizzat kendi nefsinde olması gereken yumuşak kalplilik, alçak gönüllük ve başkalarının görüşlerine değer verip kendi başına buyruk olmamak. İkincisi, yapılan işlerde fikir alışverişi önemli olmakla birlikte meseleyi sadece bir fikir danışmanlığından ibaret görmeyip; sorunların çözümünde imkânlar el verdiği ölçüde maddi ve manevi bakımdan yardımlaşmak, dayanışma içerisinde olmak ve fiilen yardımda bulunmak anlamına gelir. Bu itibarla ister toplumun bağımsız bir ferdi isterse sorumluluk mevkiindeki bir kimse olalım, ‘bir arada yaşamanın gereği ve toplumsal huzur, barış ve asayiş için kendi başımıza buyruk hareket etmemiz doğru değildir. Her hareketimizin, yaptığımız her işin ve attığımız her adımın ailemizi, komşularımızı ve toplumun diğer bireylerini etkileyeceğini düşünme zorundayız. Bu düşünme ve sorumluluk bilinci, kişisel ahlakımızın ve sosyal benliğimizin şekillenmesinde ve gelişmesinde önemli bir etkidir. Bu bakımdan istişare, yapmayı düşündüğümüz herhangi bir iş konusunda özel olarak konunun uzmanlarına veya o işi bilenlere danışıp fikir almak anlamına gelmekle birlikte, bundan daha geniş bir anlam ifade eder.   Dr. Bünyamin OKUMUŞ

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)